

Gyergyószék: ahol a jelen és a múlt találkozik

(HAT-KP-1-2023/1-001023 sz.)

Beszámoló

1. nap 06.04. kedd

Nagyvárad

Utunk első állomásaként a nagyváradai székesegyház előtt felállított Szent István szobor előtt tisztelegtünk, felidéztük temetésének legendáját. A város főteréről idemenekített szobor megerősítette bennünk a kereszténység nemzet megtartó erejét. A székesegyházba betérve megismertük annak monumentális méreteit, amely szépségével is méltó utódja a Szent László korabeli ősi székesegyháznak. A templom végén felállított dombormű a keleti és a nyugati kereszténység még az egyházszakadás előtti jelenlétéről tett tanúságot. Szent Ferenc imádságával hagytuk el székesegyházat. A Budapest környéki dugók miatt késve érkeztünk a városba, de néhány percre megálltunk Petőfi Sándor szobránál, és elszavaltuk a

Szeptember végén c. versét. A városközpontban a szecesszió paradicsomában töltökeztünk. Egy mediterrán fővárost idéző miliőben találtuk magunkat. A Berlini és a müncheni szecessziós iskolák mellett a Lechner Ödön féle magyar iskola épületeivel is találkoztunk. Nagyvárad egyike annak a 26 városnak, amelyek szecessziós építészet világörökségét adják. A Holnapos írók szoborcsoportja előtt megismertük a város kulturális életének Ady Endrével jellemzett egykori fénykorát.

Kanonok sor

2. nap 06.05. szerda

Borszék - bobozás

A Gyergyószárhegyi medence reggeli hűvösét a ragyogó nap már korán reggel elkezdte felmelegíteni. A kiadós reggeli után minden gyermek ügyesen készített magának szendvicset is az útra, mert Borszéken hosszú út várt ránk.

Borszéki borvíz

Kalandosan indult a nap, mert a több mint 1200 méter magasan fekvő bobbályán indult a túra a gyerekek legnagyobb örömére. Utána pedig a borszéki forrásokat kerestük fel és kóstoltuk meg a különböző összetételű gyógyvizeket. Láttuk azokat a forrásokat is, amik a turisták számára nem látogathatók, mert azok ipari céllal lettek kiépítve. Az erősebben ható Petőfi forrás gyógyvizét ízeltük meg először, de ebből mindenki csak egy korttyal ivott, nehogy túl erős hatást váltson ki a fiatal utazók szervezetén. Később a Kossuth, a Boldizsár és a László források vizéből is feltöltöttük kulacsainkat. Az út során szarvast és medvét is láttunk, de az utóbbit szerencsére csak egy-egy táblán vagy plakáton, amint a lángosárusító bódén a medvékkel együtt ábrázolták a tejfölös lángost, ezzel is felkeltve az ide látogatók érdeklődését.

Borszéki lábferedő

A külön számozással ellátott fürdővárosi villákból is megtekintettünk párat, némelyik omladozó elhanyagolt állapotban találtunk, mások szépen karbantartva, felújítva az eredeti pompájukban adnak szállást az ide érkező turistáknak. A források után az egyik mofettához haladva egy mezítlábas Kneipp ösvényen is végig gyalogoltunk, ahol a különböző méretű és keménységű kövek, tobozok különböző erővel és keménységgel masszírozták végig a sétától kifáradt lábakat. Akinek pedig még ez sem volt elég, annak lehetősége volt a jég hideg vízű, úgy nevezett: Napferedőbe bele lógatni lábait, amiben aki már egy percet is kibírt utána végig bizsergést érezhetett lábaiban. Ez is különösen természetközeli élmény volt a gyermekeknek, ahogy a fákkal körülvéve áztathatták lábaikat a jótékony hatású vízben. Itt a csendesebbek is hamar igen hangossá váltak a hideg víz hatására. A közelben található még több mofetta, forrás, valamint a medve barlang is, ezekhez azonban az idő szűkében és az esőfelhők riasztó jelenléte miatt nem tértünk ki.

Utunk során gyönyörű természeti világ tárult elénk, változatos erdei és hegyi tájakkal. Elhaladtunk bivalyok, lovak, birkák, kecskék és szabadon legelő tehenek mellett is. De láttunk éjszaka a fákon pihenő golyákat is, ami a városiak számára

igazán különleges látványt nyújtott. Emellett a szárhegyi csatának emléket őrző építményt is megcsodáltuk, ami a mai élők számára is fontos üzenetet hordoz, és megmutatja a székely emberek rátermettségét, akik azóta is büszke őrői hazájuknak.

Borszéket elhagyva Orotva felé vettük az utunkat hogy a Gyergyói medence további tájait is felfedezzük.

3. nap 06.04. csütörtök

Felkeresett helyek: Békás szoros; Gyilkos tó; Gyergyószentmiklós, Múzeum; Lázár kastély, Ferences Kolostor.

Szárhegyi szállásunk

Napunkat a Békás szorosnál indítottuk, ahol a magasan meredő sziklafalak között végig sétáltunk és megismertük a sziklák kialakulásának legendáját is, mely szerint egy vitéz üldözte az ördögöt. A menekülés során az ördög egyre nagyobbat dobantott és így hasadt szét a szikla a patája alatt, mely a szoros kialakulásához vezetett. A legenda mellett a gyerekek megismerkedtek a természet erőivel is, a víz, a jég, a szél eróziójával, mely hatalmas sziklákat képes megmozgatni, ha elegendő idő és megfelelő feltételek állnak rendelkezésre. Ez volt a másik magyarázat, mely az itt látható sziklákat formálta. A természet erői

mellett az ember is hatással lehet a sziklákra, ezért volt olyan szakasz, ahol csendben kellett haladnunk és az autóknak sem szabad dudálniuk, nehogy olyan rezgések keletkezzenek, melyek hatására újabb szikladarabok hasadnak le. Ami a nap izgalmait fokozta az a sípoló vészjelzés melyet a mobiltelefonok adtak le medvevesélyre felhívva a figyelmet. Eszerint a környéken medvét észleltek és fokozott figyelemre hívták fel az arra járókat, de mi továbbra is csak a hirdető táblákon láttunk medvét. A meredek sziklafalakon azonban volt szerencsénk három zergét is látni, ahogyan gond nélkül sétálnak az átlag ember számára járhatatlan helyeken is. A természet újabb csodáit pedig a Gyilkostónál figyelhettük meg, amelyről megtudtuk, hogy 200 évnél is fiatalabb keletkezésű. A kirándulás után a helyi kultúrával folytattuk az ismerkedést, és felfedeztük Gyergyószentmiklós városát.

Gyilkos-tó

Megtekintettük a Tarisznyás Márton Múzeumot, ahol az egykori polgárosodó székely és örmény világgal találkoztunk. A kertben felállított óriási gépeket nagy érdeklődéssel „vettük birtokba.” Láttunk hatalmas cséplőgépet, melyről elmondták, hogy magyar találmány, mellette pedig fakitermeléshez használt óriási mozdonyt, fűrészgépet, kocsit és sok más különlegességet is.

Tarisznyás múzeum

Napunk legnagyobb látványossága a Lázár kastély volt, amelyben többek közt Bethlen Gábor gyerekkori szobáját, egy vadászati kiállítást, egy kápolnát, egy óriási lovagtermet is megtekinthettünk. A gyerekek különböző feladatokat kaptak, amelyek segítették, hogy lelkesen felfedezzék a kastély különböző épületeit. A sok program miatt és a Békás-szorosban beiktatott hosszabb kirándulás miatt csak madártávlatból láttuk a Gac-oldalban lévő emlékhelyet és emlékeztünk meg a szovjetek által lemészárolt 179 székesfehérvári honvédről.

Lázár kastély

Zárásként pedig szentmisével adtunk hálát a csodálatos napért és imádkoztunk az erdélyi magyarokért és otthon lévő családtagjainkért. Anaklét testvér pedig mesélt a kolostor történetéről és jelenéről is.

4. nap 06.07. péntek

Helyszínek: 1. Gyergyóalfalu, kiállítás 2. Gyergyóremete, csokimúzeum. 3. Vízialom, szekérháton utazva 4. Hegyi farm - eszténa

Balázs József nagy szeretettel és bölcsességgel fogadott minket napunk első állomásán Gyergyóalfalun, itt a Csíksomlyói búcsú 0. kilométer követől nem messze a templom mellett kezdett el mesélni Erdélyről és történelméről. Mesélt a trianoni békediktátumról, a székely emberekről, arról hogy ez a vidék mindig is székely volt és székely marad, amint ezt egy emléktábla is állítja.

Gyergyóremete a környék legfiatalabb faluja felé tartva a levegőben több tucat gólyát láthattunk a levegőben körözni.

Balázs Jóska bácsival

Gyergyóditrón is keresztül haladtunk, amelynek hatalmas templomában megismertük a város egykori problémáját, miszerint nem fértek be a régi templomba a lakosok, s ezért kellett egy új, nagyobb templomot építeniük. A korábbi műemlék maradt az ide látogatók számára.

Laczkó-Szentmiklósi Endre tanár úr tartott idegenvezetést nekünk Gyergyóremetén. Ferencz József tulajdonában álló csokigyárat kerestük fel, aki az uralkodónak azonban nem rokona. Itt kostolás, kisfilm és sok érdekesség várt bennünket. Remetén ezután a csutakfalvi közösségi háznál álltunk meg, ahol a tájházat tekintettük meg, és megismertük többek között honnan ered az „elvetette a sulykot” kifejezés és hogy mi is volt a sulyok eredeti szerepe a mosásnál. Lementünk a Maros partjára is, ahol egy-két horgászt is láttunk és megismerkedtünk a tutajozás történetével. Gyalog felmentünk a templomtéri kilátóhoz is, ahol egy világháborús hősi emlékműnél tartottunk egy rövid megemlékezést. Eszenyő egy távolabbi falurésze Remetének, ahová szekérhátton mentünk át és megtekintettük az utolsó idős molnárasszony Góga Rózsika néni vízimalmát, takaros kis udvarát, tyúkketreceit, szövőgépeit, még működés

közben is. A nap zárása és talán fénypontjaként is felmentünk egy közeli tetőre, még mindig szekárháton haladva.

Szekérháton

Fent a pompás kilátás mellett enyhe árnyékos lócákon ülve kostoltunk kecskesajtot és házi finomságokat. Láttunk 12 pásztorkutyát, kuvaszt és komondort, amint segítik az emberek terelőmunkáját. A gyerekek újszülött kiskutyákat is simogathattak miközben a kutyák összeterelték a több száz bárányt. Megismertük milyen is egy eszténa, egy állattartó farm, ahol kerítések helyett a szép nagy fehér pásztorkutyák jelölik ki a határokat.

Fent az esztenán

5. nap 06.08. szombat

Csíkrákos, Mádéfalva, siculicidium, Csíkszépvíz – Székely Határőr Emlékközpont, Csíksomlyó – imádság, Farkaslaka – Tamási Áron sírhelye, Szállás Nyárádszeredán – vacsora.

A Gyergyói medencét elhagyva, 5 napot lezárva a csíki medence felé vesszük ma utunkat.

Vaslábon is keresztül haladtunk buszunkkal és közben megtudtuk, hogy amikor az Országháza épült, csak Magyarországról származó alapanyagokat használhattak fel, s így alakult, hogy innen Vaslábról is szállítottak alapanyagot az építkezéshez. A név eredete pedig egy balesetben megsérült embertől ered, akinek amputálni kellett a lábát és vasból készítettek neki egy mülábat, amely utána ráragadt a vidékre, s így lett a neve Vasláb.

Első megállónk Csíkrákos volt, ahol Csíkszék egyik legrégebbi erődtemplomát tekintettük meg. Napunk során fejet hajtottunk Madéfalván a székely vértanúk

emlékhelye előtt. Utunkat Csíkszépvízen folytattuk, ahol a modern és látványos Székely Határőr Emlékközpontot tekintettük meg, embernagyságú katonákkal, huszárokkal és állatokkal életre keltve a tárlatot. Csíksomlyón pedig az óriási kegytemplomban imádkoztunk, letérdepeltünk Európa legnagyobb kegyszobra elé majd pedig felkapaszkodtunk a nyeregbe a szabadtéri kápolnához.

A Csíksomlyói nyereg előtt

Zárásként Farkaslakán álltunk meg és idéztük fel Tamási Áron székely népi írónk emlékét sírhelyénél. A mellette lévő Trianon emlékműnél pedig a békediktátumra emlékeztünk. Napunk végén pedig Nyárádszeredán fogyasztottuk el finom vacsoránkat, ragulevest és sült húst.

Farkaslaka, emlékmű

6. nap 06.09. vasárnap

Bőséges reggelinket és úticsomagunkat magunkhoz véve indultunk tovább most már minden csomagunkkal Marosvásárhelyre. Ünnepi szentmise után mentünk a Kultúrpalotába a szecesszió lenyűgöző remekműveit megtekinteni. A díszteremben szerencsénkre éppen zenei próbát tartottak így hallhattunk egy rövid részletet az orgona- és a zongorajátékból is. Az épület felújítása 2024 februárjában fejeződött be, így teljes pompájában láthattuk a Tükör-termet is, megfestett üvegablakokkal és díszes képekkel. A nagy forgalom és a vártnál hosszabb ünnepi szentmise miatt csak rövid városnézésre jutott időnk, a többi látnivalót csak menet közben tekintettük meg. Utolsó nagyobb megállónk pedig a Király-hágón volt, ahol közös ebéd és fotózkodás után vettünk búcsút Erdélytől.

Kultúrpalota, Marosvásárhely

Kultúrpalota, Marosvásárhely